

tieme hoekjes, maar het mag grif worden toegegeven, dat de moderne schilderkunst daar niet om vraagt. Intusschen; ik herinner me dat vroeger b.v. een paar kleine Decamps in zulk een klein zaaltje hingen, en meer werk uit dien tijd, vooral Fransch. Dat was beter, dunkt me, dan er Isaac Israëls onder te brengen, die zeker niet in het beslotene en rustige het best op zijn plaats is.

Maar het geheele museum, zaal na zaal, ik kan het niet helpen, doch het doet mij aan of er permanent verhuizing of schoonmaak op handen is. Er is te weinig systeem in de hangerij van de goede werken, en dan welk een raar allegaartje biedt bijna elke wand! Er zijn wanden vrijwel leeg, andere overvol; kapitale stukken hangen in een hoekje, schetsjes beheerschen muren. Als voorbeeld van het goede dat te bereiken is, kan men den muur nemen met de Breitners. Waarom doet die zoo weldadig aan? Vooreerst natuurlijk door de qualiteit der stukken zelf, die twee prachtige naakten, elk zoo meesterlijk lichtend, en zoo inééns neergezet; verder die twee grootsche stadsgezichten (zooveel monumentaler dan die geestige, verrukkelijk gedane studies in de bruikleencollectie van dr. Esser) vooreerst daardoor zeg ik, maar ook door het rationeele van de bijeenvoeging.

Komt men er nu altijd door telkens het werk van een meester bij elkaar te hangen? Natuurlijk niet. Neem de zaal met het werk van Jozef Israëls. Die is bepaald slecht. Dit is te erger daar ze blijkbaar als een soort tempel aan dien meester gewijd, is te beschouwen, hij zelf zit, door Leenhoff geboetseerd (met de per ongeluk te lang uitgevallen beenen), naar de buitengewoon hinderlijke muur te kijken, die naast elkaar „De Zoon van het Oude Volk”, „de Saul en David” en „Eva en de Slang” vertoont. De beide eerste laten hier, zoo naast elkaar gehangen, te zamen een blauwige kalkachtige massa zien. Daar gelaten nog dat de „Zoon van het Oude Volk” een machtig dramatische figuur

is, die stellig het best alleen gelaten ware, en door de drukkere larmoyante pathos van de „Saul en David” wordt overdonderd, komt van de kleurexpressie dezer schilderij zoo niets terecht, omdat de rijke grijzen ervan nu naast de grijzen van den buurman in hun werking geheel verlamd worden. Ook dat de doeken vrijwel even hoog zijn, doet kwaad, de „Zoon van het Oude Volk” wordt er klein door. En de „Eva”, kleuriger, maakt die beiden nog grauwer. Het is een naar aspect, dat die zaal biedt.

Een dergelijke fout is begaan door het decoratieve werk van Derkinderen hoog te hangen, met een gansche rij schilderijen van meestal impressionistische opvatting er onder. Het plaatsen van een werk als dit in een museum is een pis-aller, het is alleen verdedigbaar als men het zooveel mogelijk isoleert en het niet behandelt als een willekeurig schilderij. Om nog niet eens ervan te gewagen dat het waarlijk in een gezelschap gekomen is, dat het (een paar Bauers uitgezonderd) zeker niet de verschuldigde eer bewijst.

Trouwens, er is bij de aanwinsten der laatste jaren naast veel rijps, zoo overwegend veel groens, dat men zich afvraagt of het stedelijk museum van een gemeente, zoo representatief als Amsterdam, nu waarlijk maar alles moet herbergen. De methode van verzamelen en rangschikken is naar mijn innige overtuiging, geheel en al verkeerd. Trots al wat er hangt, maakt het museum een leegen indruk, en het was werkelijk beter geweest een paar zalen dan maar te sluiten, en wat kieskeuriger te zijn in het aannemen. Twijfelachtig schijnt het mij reeds, of het eens museums is, zelfs zulke geniale studies als die van Breitner, zoo ruim gehangen, onder precies dezelfde voorwaarden als zijn beste schilderijen te plaatsen. Maar de zaal, door deze après tout toch te incomplete en slordige é b a u c h e s half ingenomen, biedt aan onze verbaasde oogen muren, met ander werk, geplaatst zoo ruim en ruimte-beheerschend als gold het een bijzondere schat van